

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Галузь знань **28 «Публічне управління та адміністрування»**

Спеціальність **281 «Публічне управління та адміністрування»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Робоча програма «Правове забезпечення державного управління» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». 22 с.

Розробники:

Дерев'янку С. М. – д.політ.н, професор кафедри управління та бізнес-адміністрування

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від 30 серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри управління
та бізнес-адміністрування

(підпис)

П'ятничук І. Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Нормативна	
	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»		
Змістових модулів – 2	Освітня програма Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: виконується в межах самостійної роботи		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні заняття	
		30 год.	10 год.
		Лабораторні заняття	
		-	-
		Самостійна робота	
		120 год.	160 год.
Індивідуальні завдання			
-	-		
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50 %

для заочної форми навчання – 11,11 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: сформувати у студентів цілісне наукового уявлення про систему і зміст правових норм, що забезпечують державне управління, а також вироблення відповідних компетенцій по їх реалізації у професійній діяльності.

Предмет дисципліни: особливості формування та використання нормативно-правової бази реалізації державного управління у різних сферах державотворення.

Основними **цілями** вивчення дисципліни «Правове забезпечення державного управління» є :

- набуття знань про елементи правового забезпечення державного управління;
- засвоєння значення правової складової при розробці та реалізації управлінських рішень;
- формування уміння тлумачити, аналізувати і правильно застосовувати правові норми, що регулюють формування і діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування,
- формування навичок здійснювати юридично значимі дії в точній відповідності з законом;
- формування вміння аналізувати методи державного управління в ході розробки управлінських рішень.

Компетентності навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою.

ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПР6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Правозастосування та законність в державному управлінні

Тема 1. Правові акти державного управління

1. Поняття і основні риси правових актів управління.
2. Види правових актів управління.
3. Класифікація правових актів.

Тема 2. Етапи та порядок правозастосування в державному управлінні

1. Стадії правозастосовчого процесу.
2. Ознаки правозастосування.
3. Форми правозастосування.

Тема 3. Правова регламентація державної служби України

1. Становлення і розвиток законодавства про державну службу.
2. Законодавче закріплення принципів державної служби.
3. Правові джерела державної служби України.

Тема 4. Дотримання законності при виконанні завдань державного управління

1. Поняття і система засобів забезпечення законності у державному управлінні.
2. Визначення єдиної методологічної основи державного контролю.
3. Завдання та принципи здійснення державного контролю.

Тема 5. Правотворча ініціатива та її втілення органами державного управління

1. Правотворчість і нормотворчість в роботі органів державного

управління.

2. Правотворча ініціатива та її етапи: збір інформації.
3. Види правотворчості.

Тема 6. Ознаки та правові фактори корупції

1. Поняття і ознаки корупції.
2. Причини поширеності корупції в Україні.
3. Правові основи запобігання корупції.

Тема 7. Нормативно-правове забезпечення державного управління економікою України

1. Завдання, функції та методи державного управління економікою.
2. Правове регулювання управління економікою.
3. Правові форми реалізації державної політики в різних сферах економіки.

Тема 8. Правове забезпечення державного управління у сфері освіти, науки, охорони здоров'я, соціального захисту населення та культури

1. Теоретико-методологічні засади державного управління у сфері освіти та науки.
2. Державне управління у сфері охорони здоров'я та державні соціальні стандарти.
3. Державне управління культурою в Україні.

Змістовий модуль 2. Вдосконалення нормативно-правового забезпечення державного управління

Тема 9. Адміністративно-правове регулювання державного управління у сфері оборони, державної безпеки, зовнішніх відносин

1. Правове регулювання державного управління у сфері оборони.
2. Завдання правового регулювання державного управління у сфері державної безпеки.
3. Адміністративно-правові акти щодо забезпечення зовнішніх відносин.

Тема 10. Характеристика нормативно-правової системи державного управління

1. Нормативно-правові акти державного управління.
2. Класифікація нормативно-правових актів державного управління.
3. Вимоги, що ставляться до нормативно-правових актів державного управління.

Тема 11. Основні напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення державного управління

1. Демократичні орієнтири розвитку держави.
2. Критерії якості й ефективності державного управління.
3. Напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення державного управління.

Тема 12. Планування нормотворчої діяльності. Управління нормотворчістю

1. Управління нормотворчістю.
2. Компоненти нормотворчості.
3. Комплексний план нормотворчості.

Тема 13. Розвиток проблемно-орієнтованих нормативно-правових баз

1. Ситуаційно-діяльніший аналіз.
2. Системно-правовий аналіз.
3. Ефективне правозастосування.

Тема 14. Правова відповідальність посадових осіб державного управління

1. Види правової відповідальності посадових осіб державного управління.
2. Визначення правової відповідальності посадових осіб державного управління.
3. Персональна відповідальність посадових осіб.

Тема 15. Інституціоналізація морального впливу на державне управління

1. Етика державної служби як професійна етика.
2. Етичний кодекс державної служби.
3. Етика управління як наука про управління.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	Всього	у тому числі					Всього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Тема 1. Правові акти державного управління	24	2	2			20	30	2	2				26

Тема 11. Основні напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення державного управління	24	2	2			20	30	2	2			26
Тема 12. Планування нормотворчої діяльності. Управління нормотворчістю	4	2	2									
Тема 13. Розвиток проблемно-орієнтованих нормативно-правових баз.	24	2	2			20	28	2				26
Тема 14. Правова відповідальність посадових осіб державного управління.	4	2	2									
Тема 15. Інституціоналізація морального впливу на державне управління	4	2	2									
Разом за змістовим модулем 2	88	14	14			60	88	6	4			78
Усього годин	180	30	30			120	180	12	10			158

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Поняття, ознаки та види актів державного управління	2
2.	Стадії застосування норм права.	2
3.	Конституційно-правове регулювання державної служби України	2
4.	Дотримання законності при виконанні завдань державного управління.	2
5.	Правотворча ініціатива та її втілення органами публічного управління.	2
6.	Причини поширеності корупції в Україні.	2
7.	Правове регулювання управління економікою.	2
8.	Нормативно-правові засади державного управління у сфері освіти.	2

9.	Адміністративно-правове регулювання державного управління у сфері оборони.	2
10.	Структура нормативно-правової системи державного управління.	2
11.	Основні напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення державного управління.	2
12.	Управління нормотворчістю.	2
13.	Розвиток проблемно-орієнтованих нормативно-правових баз.	2
14.	Удосконалення системи відповідальності органів і посадових осіб державного управління	2
15.	Процес закріплення морального впливу на державне управління.	2
	Разом	30

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Правове забезпечення державного управління» лабораторні заняття не заплановані.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні навчальної дисципліни «Правове забезпечення державного управління» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального науково-дослідного завдання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Держава як суб'єкт публічного управління.	20
2.	Тема 2. Функції держави і державне управління.	20
3.	Тема 3. Механізм державного управління	20
4.	Тема 4. Державне управління: принципи, методи, правові основи.	20
5.	Тема 5. Правові акти в державному управлінні.	20
6.	Тема 6. Законність в державному управлінні.	20
	Разом	120

8. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення навчальної дисципліни «Правове забезпечення державного управління» передбачає обов'язкову підготовку індивідуального науково-дослідного завдання за такими темами:

Поняття та система засобів забезпечення законності у державному управлінні.

Принципи та методи державного управління.

Правове забезпечення державного управління: сутність, принципи та основні підходи.

Правове забезпечення державного управління у сфері освіти.

Методи правового забезпечення державного управління.

Система і структура органів виконавчої влади.

Види діяльності органів виконавчої влади.

Державний контроль : поняття, завдання та принципи здійснення.

Правотворча ініціатива та її втілення органами державного управління.

Правові форми діяльності суб'єктів державного управління.

Поняття і види правових актів державного управління.

Правове регулювання управління економікою.

Правове регулювання взаємодії органів виконавчої влади.

Правові основи запобігання корупції в Україні.

Удосконалення системи і структури органів виконавчої влади.

Джерела правового регулювання державної служби.

Класифікація нормативно-правових актів державного управління.

Конфлікт інтересів на державній службі: правові способи вирішення.

Правові заборони і обмеження в системі державної служби.

Юридична відповідальність державних службовців.

Правотворчість в роботі органів державного управління.

Правозастосовчий процес : поняття, ознаки та форми.

Поняття і основні риси правових актів управління.

Правове регулювання державного управління у сфері оборони.

Нормативно-правові акти державного управління.

Критерії якості й ефективності державного управління.

Види правової відповідальності посадових осіб державного управління.

Етичний кодекс державної служби.

Презентація власного дослідження відбувається у вигляді підготовленої доповіді та створеної графічної презентації (15+ слайдів) за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

9. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Правове забезпечення державного управління» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

10. Методи контролю та критерії оцінювання

Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі екзамену):

- 1) обсяг балів за практичні заняття – 25 %
- 2) обсяг балів за самостійну роботу:
 - тестування – 15 %
 - індивідуальний проєкт – 10 %
- 3) обсяг балів за екзамен – 50 %

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 5-ти бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 25 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	№ теми															Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Практичне заняття (опрацювання завдання)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	25
Тестування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15
Самостійна робота (ІНДЗ)																10
Екзамен																50
Максимальна к-ть балів																100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 15 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 10 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 10}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною

шкалою),

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за екзамен формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) 1 теоретичне запитання (15 балів);
- 2) знання дефініції (5 балів);
- 3) розв'язування тестових завдань (15 балів: 5 тестів по 3 бали кожен) та вирішення практичного завдання (15 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми Zoom і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (d-learn.pnu.edu.ua) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Шкала оцінювання для екзамену

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	задовільно
50-59	E	
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Перелік питань, які виносяться на екзамен

1. Поняття і основні риси правових актів управління.
2. Види правових актів управління.
3. Класифікація правових актів.
4. Стадії правозастосовчого процесу.
5. Ознаки правозастосування.
6. Форми правозастосування.
7. Становлення і розвиток законодавства про державну службу.
8. Законодавче закріплення принципів державної служби.
9. Правові джерела державної служби України.
10. Поняття і система засобів забезпечення законності у державному управлінні.
11. Визначення єдиної методологічної основи державного контролю.
12. Завдання та принципи здійснення державного контролю.
13. Правотворчість і нормотворчість в роботі органів державного управління.
14. Правотворча ініціатива та її етапи: збір інформації.
- 15.** Види правотворчості.
16. Поняття і ознаки корупції.
17. Причини поширеності корупції в Україні.
18. Правові основи запобігання корупції.
19. Завдання, функції та методи державного управління економікою.
20. Правове регулювання управління економікою.
21. Правові форми реалізації державної політики в різних сферах економіки.
22. Теоретико-методологічні засади державного управління у сфері освіти та науки.

23. Державне управління у сфері охорони здоров'я та державні соціальні стандарти.
24. Державне управління культурою в Україні.
25. Правове регулювання державного управління у сфері оборони.
26. Завдання правового регулювання державного управління у сфері державної безпеки.
27. Адміністративно-правові акти щодо забезпечення зовнішніх відносин.
28. Нормативно-правові акти державного управління.
29. Класифікація нормативно-правових актів державного управління.
30. Вимоги, що ставляться до нормативно-правових актів державного управління.
31. Демократичні орієнтири розвитку держави.
32. Критерії якості й ефективності державного управління.
33. Напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення державного управління.
34. Управління нормотворчістю.
35. Компоненти нормотворчості.
36. Комплексний план нормотворчості.
37. Ситуаційно-діяльніший аналіз.
38. Системно-правовий аналіз.
39. Ефективне правозастосування.
40. Види правової відповідальності посадових осіб державного управління.
41. Визначення правової відповідальності посадових осіб державного управління.
42. Персональна відповідальність посадових осіб.
43. Етика державної служби як професійна етика.
44. Етичний кодекс державної служби.
45. Етика управління як наука про управління.

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

1. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів

академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

4. Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені

Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)
 Ознайомитися із положенням можна за посиланням:
<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

13. Рекомендовані літературні джерела

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Вид. четверте. Херсон: ОЛДІПЛЮС, 2021. 656 с. URL: <https://cutt.ly/EM1CkkC>
3. Василевська Т. Е., Саламатов В. О., Марушевський Г. Б. Етика державного управління : підручник. Київ : НАДУ, 2015. 204 с. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/Etikaderzhavnogo-sluzhbovtasya.pdf>
4. Дерев'яно С. Зміни до Конституції України як питання політичної доцільності. Вісник Прикарпатського університету. Політологія Вип. 14 / Прикарпатський нац. університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: Плай, 2020. С. 37–45.
5. Дерев'яно С. М. Інститут місцевого референдуму в Україні : доцільність та перспективи оновлення його конституційної моделі. Прикарпатський вісник Наукового Товариства ім. Шевченка : Серія “Думка”. 2018. Вип. 5 (49). С. 85–96.
6. Дерев'яно С. М. Обмеження політичних прав громадян в умовах воєнного стану: політикоправові підстави. Держава і право: зб. наук. пр. Серія. Політичні науки. Вип. 93 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ: Вид-во «Юридична думка», 2019. С. 26–38.
7. Дерев'яно С. М. Спроби легітимації рашистського окупаційного режиму через референдум та їх нікчемність. Держава і право : зб. наук. пр. Вип. 91 / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ : Вид-во “Юридична думка”, 2022. С. 249–261.
8. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президенті України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [таін.]. Київ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с. URL: <https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/02/DERZHAVNE-UPRAVLINNYA-2012.pdf>
9. Дисциплінарна відповідальність державних службовців: практ. посіб. для керів. служб управління персоналом: [М. Канавець (кер. авт. колективу), Ю. Лихач, С. Іголкін, І. Рошин, Д. Трипольський; за заг. ред. К. Ващенко]. Київ : Центр адаптації держ. служби до стандартів Європейського Союзу, 2017. 68 с. URL: <https://nads.gov.ua/storage/app/sites/5/aeoza-zeci-eo-20042017-zee.pdf>
10. Правове забезпечення державного управління і державної служби : навч. посіб. Чернівці: Прут, 2018. 108 с.
11. Правозастосування : навч. посіб. / О. А. Назаренко та ін. / За заг. ред. С. Д. Гусарева. Київ : НАВС, ФОП Маслаков, 2020. 160 с. URL: <https://cutt.ly/zBJJzyh>
12. Правові основи запобігання та боротьби із корупцією : навч. посіб. для підготовки до атестації здобувачів вищої освіти / Б. М. Головкін, К. А. Автухов, М. Ю. Валуйська, С. Ю. Лукашевич та ін. ; за ред. Б. М. Головкіна і С. Ю. Лукашевича. Харків : Право, 2018. 288 с. URL:

https://pravoizdat.com.ua/image/data/Files/386/3_Pravovi%20osnovi%20zapobigannja_vnutri.Pdf

13. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с. URL: https://www.naiu.kiev.ua/files/kafedru/tdp/navch_pos_tdp.pdf

14. Теорія держави і права : підручник / [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.]; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки ; МВС України, Харків.нац. унт внутр. справ. Харків, 2018. 416 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6689/Teoriia%20derzhavy%20i%20prava_pidruchnyk_KhNUVS_2018.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Перелік рекомендованих до вивчення нормативно-правових актів, енциклопедичних і довідкових видань, монографій і статей, інформаційних ресурсів наведено у планах практичних занять.